

TALLINNA EHITUSKOOL						
ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Puitmaterjalide töötlus				
Õppekava nimetus		(nimetus eesti keeles) MÖÖBLIRESTAURAATOR				
		(nimetus inglise keeles) FURNITURE RESTORER				
Õppekava kood EHISes		162877				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutse- keskharidus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Õppekava maht (EKAP):		120 EKAP				
Õppekava koostamise alus:		Kutseharidusstandard, vastu võetud 26.08.2013 nr 130 ja kutsestandard „Mööblirestauraator, tase 4“, kinnitatud Rahvakunsti ja käsitöö Kutsenõukogu 23.04.2015.a. otsusega nr 17.				
Õppekava õpiväljundid:		Õpetusega taotletakse, et õppija omandab kompetentsuse, mis võimaldab tal töötada oskustöötajana erinevates ettevõtlusvormides taastades mööbliesemeid esteetiliselt ja väärtuskriteeriumidele vastavalt. Õppekava läbimisel õpilane: 1) väärtustab restauroatori kutseala ja arendab oma kutseoskusi; 2) parandab ja taastab puitmööblit (lauad, toolid jm.) ja polsterdatud mööblit (tugitoolid, diivanid jm) arvestades mööblieseme stiili ja väärtuskriteeriume; 3) dokumenteerib teostatud tööd nõuetekohaselt kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid; 4) arvestab tööde tegemisel mööblieseme otstarvet, selle terviklikkust ja väärtust ning tellija soovi; 5) järgib töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamise, töö kestel ja töökoha korrastamisel töötervishoiu, töö- ja keskkonnanõudeid; 6) organiseerib iseseisvalt enda tööd, tuleb tööülesannete täitmiseks toime erisugustes olukordades; 7) on avatud koostööle, arendab sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.				
Õppekava rakendamine (sihtrühmad ja kasutatavad õppevormid)						
Statsionaarne koolipõhine õpe ja töökohapõhine õpe						
Nõuded õpingute alustamiseks						
Õppima võib asuda põhiharidusega isik, kes on läbinud vestluse kooli vastuvõtukomisjonis.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks						
Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud kooli õppekavas sätestatud õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Sealjuures tuleb õpilasel demonstreerida õpingute käigus omandatud kompetentsust järgnevalt:						
1.1.restaureerida puitmööbliese (laud, tool, jm.) tõendamaks kutsestandardi kompetentsi B 2.2 saavutatust						
1.2.tõendamiseks tuleb õppijal restaureerida polsterdatud mööbliese (tugitool, diivan jm.) tõendamaks kutsestandardi kompetentsi B 2.3 „Polstri uuendamine“ saavutatust						
1.3.iseseisvalt koostada ja nõuetekohaselt vormistada mööblieseme restaureerimisülesanne tõendamaks kutsestandardi kompetentside B 2.1 ja B 2.5 saavutatust						
1.4.teha kokkuvõtte tööprotsessi(de)st ja esitleda seda kaasõpilastele.						

Õpingute läbimisel omandatav (ad)

Kvalifikatsioon(id):

Omandatakse kutsestandardile „Mööblirestauraator, tase 4“ vastavad kompetentsid

osakutse(d):

puuduvad

Õppekava struktuur**1. Sissejuhatus mööblirestauraatori eriala õpingutesse – 6 EKAP**

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) omab ülevaadet erinevate ajastute ja stiiliperioodide iseloomulike tunnuste avaldumisvormidest mööbliesemetel
- 2) tunneb ajalooliste mööbliesemete väärtuskriteeriume ning nende säilitamise ja taastamise põhimõtteid
- 3) mõistab restauraatori kutse-eeskriitikat ning sellest tulenevaid ülesandeid ja vastutust suhtlemisel klientidega
- 4) oskab üles joonistada ja joonestada mööblidetaile ja nende elemente natuurist
- 5) mõistab restaureerimistöde dokumenteerimise põhimõtteid ja erinevate esitustehnikate rakendamise võimalusi selleks

2. Puidu lõiketöötlemine – 20 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) omab teadmisi puidu ehitusest, omadustest ning mööbli puitdetailide valmistamisel kasutatavatest puiduliikidest
- 2) tunneb puidu niiskuse, rikete ja -kahjustuste olemust ning mõju materjali kvaliteedile ja konstruktsioonile
- 3) kavandab tööprotsessi, valib sobilikud materjalid ja töövahendid puitmaterjalide lõiketöötlemiseks
- 4) saab, hõõveldab, peiteldab, puurib, freesib, treib ja lihvimisvahendite kasutades ajakohaseid töövahendeid
- 5) tunneb töökoha ratsionaalse, ohutu ja keskkonnasäästliku korraldamise põhimõtteid ja järgib neid erinevate tööoperatsioonide sooritamisel
- 6) analüüsib koos juhendajaga enda tegevust puitmaterjal lõiketöötlemisel ja lihvimisel

3. Puitmööbli restaureerimine – 35 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) määrab vaatluse teel kindlaks restaureeritava eseme stiiliperioodi, selle kahjustuste hulga ja tüübi
- 2) kavandab tööprotsessi lähtudes mööblieseme taastamisvõimalustest ja kliendi soovist
- 3) korraldab nõuetekohase töökoha, valib asjakohased materjalid ja töövahendid
- 4) osandab restaureeritava mööblieseme ning taastab selle puuduolevad või purunenud osad lähtudes heast restaureerimistavast kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid
- 5) taastab restaureeritava mööblieseme viimistluse järgides restaureerimiskava ning töötervishoiu-, tööohutuse- ja keskkonnanõudeid
- 6) komplekteerib restaureeritud mööblieseme tervikuks lähtudes restaureerimiskavast
- 7) analüüsib enda tegevust ja dokumenteerib tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt, kasutades infotehnoloogiavahendeid

4.Materjalide juurdelõikus ja õmblemine – 5 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) kavandab tööülesandest lähtuvalt tööprotsessi, valib materjalid ja töövahendid kaasaegse polsterdatud mööbli materjalide juurdelõikuseks ja õmblemiseks
- 2) koostab lõikekaardi ja kannab mööbli alus- ja pealustusmaterjalidele detailide lõiked arvestades materjalide säästliku kasutamise põhimõtteid
- 3) lõikab välja vajalikud detailid järgides lõikejoont ning kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid
- 4) õmbleb mööblikatte rakendades ajakohaseid ja ergonomilisi töövõtteid (sh käsitsiõmblus)
- 5) järgib töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid
- 6) analüüsib koos juhendajaga enda tegevust mööbli alus- ja pealustusmaterjalide töötlemisel

5. Mööbli polstri restaureerimine – 30 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) annab vaatluse teel hinnangu restaureeritava eseme polstrile, määratledes selle stiiliperioodi, kasutatud materjalid, kahjustuste hulga ja tüübi
- 2) kavandab tööprotsessi ja koostab restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisviisist ja kliendi soovist
- 3) eemaldab polstri mööblieset vigastamata ning taastab polsterduse asjakohasel viisil, arvestades eseme esialgset konstruktsiooni ja stiili
- 4) valmistab pealiskatte ja kinnitab selle kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid arvestades uue polstri mõõtudega
- 5) dokumenteerib tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt, kasutades infotehnoloogiavahendeid
- 6) analüüsib koos juhendajaga enda tegevust mööbli polstri parandamisel ja asendamisel

6.Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused – 6 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis
- 2) Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist
- 3) Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas
- 4) Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel
- 5) Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

Praktika õppe maht on 34,5 EKAP ja see on integreeritud põhiõpingute moodulite „Puitmööbli restaureerimine“, „Puidu lõiketöötlemine ja „Mööbli polstri restaureerimine“ õppe mahu hulka võimaldades paindlikumat lähenemist praktika korraldusele.

Valikõpingute õppe maht on 18 EKAP. Valikõpingute moodulid toetavad ja laiendavad põhiõpingutes omandatud kutseoskusi.

Valikainete moodulid – 18 EKAP

Väljavõtte kooli õppekorralduse eeskirjast. Valikõpingute moodulid valitakse toetamiseks üld- ja põhiõpinguid ning on õpilasele kohustuslikud. Õpilasel tuleb valida 18 EKAP mahus valikained. Õpilasel on õigus valida õpitava erialaga seonduvaid valikmooduleid ka kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest. Õpilane esitab vastava avalduse kooli nõukogule, kes teeb otsuse lähtudes õppetöö korralduse võimalustest ja valikmooduli seotusest õpitava erialaga.

7. Intarsia koostamine – 6 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) Omab ülevaadet intarsia tekkeloost ja erinevatest mosaiiktehnika ja intarsia vormidest
- 2) Orienteerub intarsias kasutatavates puiduliikides (eksootilised jm.)
- 3) Koostab intarsia kavandi ja arvestab intarsia kokkusobitamisel puiduliikide iseärasustega
- 4) Koostab sirg- ja kõverjoonelisi kooste vastavalt kavandile kasutades asjakohaseid töövahendeid ja võtteid
- 5) Kasutab detailide ühendamisel erinevaid liime ja liimimisviise
- 6) Jälgib töötervishoiu ja tööohutusnõudeid

8. Puidulõigete valmistamine ja parandamine – 6 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) Omandab teadmised puidulõike erinevatest meetoditest töövahendite valiku ja hooldamise põhimõtetest
- 2) Teostab puidulõike valmistamiseks vajalikke eeltöid
- 3) Puidulõigete valmistamisel jälgib täpselt eeskuju või kavandit
- 4) Valmistab ja parandab lihtsamaid puidulõikeid
- 5) Jälgib töötervishoiu ja tööohutusnõudeid ning korraldab oma töökohta

9. Mööbli pindade vineerimine (katmine spooniga) – 6 EKAP

Õpiväljundid

Õpilane:

- 1) Omab ülevaadet ajaloolistest vineerimise tehnoloogiatest, kasutatavatest materjalidest ja töövahenditest
- 2) Vineerib lihtsamaid siledaid ja kumeraid pindasid kasutades asjakohaseid materjale, töövahendeid ja võtteid
- 3) Parandab lihtsamaid vineeritud tasapinnalisi ja kumeraid pindu kasutades asjakohaseid materjale, töövahendeid ja võtteid
- 4) Jälgib töötervishoiu ja tööohutusnõudeid.

Spetsialiseerumised: puuduvad

Märkused

Kutsestandardi kompetentside ja õppekava moodulite vastavustabel on esitatud Lisa 1.

Mööbli restauraatori eriala õppekava õpiväljundite hindamise põhimõtted Lisa 2.

Õppekava kontaktisik

<i>ees-ja perenimi:</i>	<i>Margus Sildre</i>
<i>ametikoht:</i>	<i>kutseõpetaja</i>
<i>telefon:</i>	<i>5168654</i>
<i>e-post:</i>	<i>@ehituskool.ee</i>

Märkused

Kooli õppekava ja selle moodulite rakenduskava on avalikult kättesaadav:

<http://www.ehituskool.ee/esileht/koolist/dokumendid/oppekavad/>

LISA 1

Seosed kutsestandardi „Mööblirestauraator, tase 4“ kompetentside ja eriala õppekava põhiõpingute moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid								
	Sissejuhatus mööblirestauraatori eriala õpingutesse	Puidu lõiketöötlemine	Puitmööbli restaureerimine	Materjalide juurdelõiklus ja õmblemine	Mööbli polstri restaureerimine	Karjääriplaneerimine ja ettevõtlike alused	Intarsia koostamine	Puidulõigete valmistamine ja parandamine	Pindade vineerimine
1) Juhindub oma töös eetilistest tõekspidamistest ja väärtustest	X		X		X	X			
2) säilitab ja arendab oma kutseoskusi ning hoiab end kursis erialaste tehnoloogiliste muutustega	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3) tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt	X	X	X		X		X	X	X
4) järgib kõikides töötappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu- ja tööohutusnõudeid		X	X	X	X		X	X	X
5) arvestab kultuuripärandi hoidmise reeglitega	X		X		X		X		
6) kasutab ressursse säästlikult		X	X	X	X		X	X	X
7) kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas ja järgib koostööreegleid		X				X			
8) annab edasi kutseoskusi ja teadmisi		X	X	X	X				
9) kasutab oma töös arvutit vastavalt lisa 2 „Arvuti kasutamise oskused“ kirjeldatud baasmoodulile „Arvuti“		X	X	X	X				
10) kompositsioon ja värvusõpetus			X		X		X	X	X
11) esitamise tehnika (joonistamine, joonestamine, pildistamine)	X		X		X	X			
12) tiseri-, sadulsepa- ja viimistlustööde terminoloogia	X	X	X		X				
13) autorikaitse, tarbijakaitsega seotud õigusaktid						X			

X – tähistatakse, millises õppekava moodulis arendatakse ja hinnatakse nimetatud kompetentsi.

LISA 2. Mööbli restaatori eriala õppekava õpiväljundite hindamise põhimõtted

Mööblirestaator on eelkõige oskustööline, kes suudab iseseisvalt täita keerukaid ja mitmekesiseid ning erilahendusi eeldavaid tööülesandeid. Seetõttu on oluline hinnata õppija käelist tegevust samavõrd kui tema teadmiste ulatust.

1. Õppijal tuleb demonstreerida õpingute käigus omandatud kompetentsust järgnevalt:
 - 1.1. Kutsestandardi¹ kompetentsi B 2.2 tõendamiseks tuleb õppijal restaureerida puitmööbliese (laud, tool jm)
 - 1.2. Kutsestandardi kompetentsi B.2.3 „Polstri uuendamine“ tõendamiseks tuleb õppijal restaureerida polsterdatud mööbliese (tugitool, diivan jm)
 - 1.3. Kutsestandardi kompetentside B 2.1 ja B2.5 tõendamiseks tuleb õppijal iseseisvalt koostada ja nõuetekohaselt vormistada mööblieseme restaureerimisaruanne
 - 1.4. Lisaks teeb õppija kokkuvõtte tööprotsessist ja esitleb seda kaasõpilastele
2. Nõuded õppija kompetentsuse demonstratsioonile
 - 2.1. **Puitmööblieseme restaureerimisel** peab õppija demonstreerima töövõtete nõuetekohast ja oskuslikku valdamist järgmistel tööoperatsioonidel:
 - 1) töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine.
 - 2) mööblieseme osandamine
 - 3) mööblieseme pinna puhastamine
 - 4) puitosade parandamine ja asendamine (sh proteesimine, plommimine, detaili(de) ja spooni taastamine)
 - 5) puitpindade viimistlemine käsitsi arvestades algupärase viimistlusviisi ja -materjalidega
 - 6) eseme puitosade kokkupanek tervikuks
 - 2.2. **Polsterdatud mööblieseme restaureerimisel** peab õppija demonstreerima töövõtete nõuetekohast ja oskuslikku valdamist järgmistel tööoperatsioonidel:
 - 1) töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine ja kasutamine
 - 2) mööblieseme polstri osandamine ja mõõdistamine
 - 3) polsterduse taastamine
 - 4) pealustusmaterjali juurdeldõikus ja õmblemine
 - 5) pealustusmaterjali sh ehiste paigaldamine
 - 6) eseme komplekteerimine tervikuks
 - 2.3. **Restaureerimisaruanne** peab sisaldama järgnevat andmestikku:
 - 1) eseme kirjeldus, milles tuuakse välja andmed eseme stiili, ajaloolise väärtuse ja konstruktsioonelementide kohta;
 - 2) hinnang eseme seisundile, sh kahjustuste ja nende oletatavate tekkepõhjuste kirjeldamine
 - 3) restaureerimisülesande püstitamine lähtuvalt eseme väärtuskriteeriumitest;
 - 4) restaureerimismeetodi valiku põhjendus, arvestades eseme väärtuskriteeriume, kahjustuste ulatust ja soovivat lõpptulemust;
 - 5) sooritatavate tööoperatsioonide kirjeldamine, sh kasutatavate materjalide ja töövahendite valiku põhjendamine
 - 6) info planeeritava ja tegelikult kulunud tööaja ja teenuse orienteeruva maksumuse² kohta

¹ Siin ja edaspidi on viidatud kutsestandardile Mööblirestaator, tase 4“, mis on kinnitatud Rahvakunsti ja Käsitöö Kutsenõukogu 23.04.2015.a. otsusega nr 17.

² Teenuse orienteeruva maksumuse arvestamisel võetakse aluseks:

- 1) Materjalide maksumus vastavalt nende turuhinnale

- 7) eneseanalüüs, kuidas õnnestus kavandatu elluviimine.
3. Õppijal on punktides 2.1 – 2.3 kirjeldatud tegevuste läbiviimiseks aega 5 nädalat so 200 tundi, mis arvestuslikult jaguneb järgmiselt:
- 3.1. Puitmööblieseme restaureerimine 100 tundi (80 tundi praktiline töö ja 20 tundi restaureerimisaruande koostamine sh esitlus)
 - 3.2. Polsterdatud mööblieseme restaureerimine 100 tundi (80 tundi praktiline töö ja 20 tundi restaureerimisaruande koostamine sh esitlus)
4. Restaureeritava eseme valib õppija, kuid selle sobivuse nõutavate oskuste demonstreerimiseks kinnitab õpetaja. Sealjuures tuleb arvestada järgnevat:
- 4.1. õppijal tuleb demonstreerida kõiki nõutud tööoperatsioone, mis on esitatud punktides 2.1 – 2.3;
 - 4.2. juhul, kui valitud eseme restaureerimisel ei ole võimalik demonstreerida kõiki nõutud tööoperatsioone, tuleb õppijal antud ajalimiidi piires teostada mitu erinevat praktilist tööd;
 - 4.3. juhul, kui valitud mööblieseme restaureerimisel on võimalik demonstreerida kõiki punktides 2.1 ja 2.2 nõutud tööoperatsioone võib õppija piirduda ühe mööblieseme restaureerimisega ja sel juhul summeeritakse töö teostamiseks ettenähtud aeg (st see on maksimaalne 200 tundi sisaldades ka restaureerimisaruande koostamist, vormistamist ja töö esitlust).